

יוסף זוסדי ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף זרחל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל" העלון לע"א בני מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ו מר השון התשע"ז

השמחה שבהכרת הארעיות

אמרו רבותינו ז"ל "צא מדירת קבע ושב בדירת עראי". ולכאורה קשה להבין דבר זה, כי הרי חג הסוכות הוא זמן שמחתינו, וכתב הרמב"ם: "אף על פי שכל המועדות מצוה לשמוח בהן, בחג הסוכות היתה במקדש יום שמחה יתירה, שנאמר: "ושמחת לפני ה' אלוקיך שבעת ימים" - מצוה להרבות בשמחה זו". ואם מצוה להרבות בשמחה זו מדוע צוה התורה לצאת מדירת קבע ולשבת בדירת עראי, והרי זה מפריע לשמחה?

אמנם אם נתבונן בזה נראה כי שמחה אמיתית לא יכולים להשיג אלא כשבאים לכדי הכרה כי העולם הזה הוא רק ישיבת עראי כי מי שחושב שתכלית האדם היא בעולם הזה ועושה כאן ישיבת קבע, אי אפשר לו להגיע לידי שמחה פנימית, כי בדרך כלל מי שהוא שקוע בהבלי העולם הזה חסרה לו שמחה, כי שמחה היא דבר רוחני ומגיעים לשמחה רק אלו שמתקרבים אל ה' יתברך, וכל התאוות והבלי העולם מפילות על האדם עצבות אשר היא אבי אבות הטומאה. ועוד כי מי שהוא שקוע בהבלי העולם, אי אפשר לו להיות בשמחה, כי הקנאה והתאוה מפריעה לו להיות שמח, כי תמיד נדמה לו שחסר לו, אבל אם האדם מבין שהעולם הזה הוא רק ישיבת עראי, הוא לא מקנה משום אדם וממילא הוא שמח במה שיש לו.

וזהו הסיבה שיש נוהגים לקרוא "קהלת" בחג הסוכות, כי כל זמן שאדם קשור להבלי העולם הזה אי אפשר לו להיות שמח כראוי, כי התאוה והקנאה אוכלות את לב האדם ומפילות עליו עצבות, לכן קוראים קהלת ומתבוננים איך שכל הבלי העולם הזה הם הבלים ולא כדאי לרדוף אחריהם, ואז יכול לקיים המצוה של "ושמחת".

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
 לוח שנה
 לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בנודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

המושל לא ידע את נפשו מרוב זעם וחמה. הוא כבר חשב לצוות על חייליו להוציא את מהרי"ץ להורג לאלתר, אבל קול שני בתוכו לחש לו כי טוב יעשה אם יתעלל קצת בחכם היהודים, לפני שיוציאו להורג. הקול השני גבר לבסוף.

"צא החוצה מיד ושב על ספסל האבן ממול הארמון", הצטווה, "עד שאחרון את משפטך".

מהרי"ץ לא כופף את קומתו. הוא סב על עקביו, יצא מן הארמון והתיישב על ספסל האבן, כששפתותיו דובבות תפילה.

והמושל פנה ליועציו וסינן בזעם: "יום שישי היום. היהודים עסוקים בהכנות לקראת שבת, אבל הוא יישב כאן, כבול למקומו, עד שאוציא אותו להורג".

הוא לא ידע, כי באותם רגעים ממש השתמש מהרי"ץ בשם המפורש על מנת ליצור דמות אחרת, בדמותו כצלמו, במקומו, שתשב שם על ספסל האבן, בעוד הוא עצמו עזב את המקום בזריזות ופנה לביתו, לעסוק בהכנות לקראת שבת.

השעות נקפו וחלפו במהירות. מהרי"ץ ירד וטבל, עלה ונסתפג, וכבר עשה את דרכו לבית הכנסת, ללמוד זוהר ולומר שיר השירים, לקבל את פני השבת בקדושה ובטהרה.

ובכל אותה עת, מדי זמן מה, היה המושל ניגש אל החלון, מוציא ראשו החוצה, ומביט בסיפוק ובשמחה לאיד על הדמות היושבת על ספסל האבן.

"טוב מאוד", מלמל, "ככה ייעשה לאיש המזלזל בכבודו של המושל". השמש כבר שקעה. מהרי"ץ שב לביתו לקדש על היין, והמושל עודנו ניצב בחלון, מביט בדמות היושבת מתחת ארמונו.

ואז, כאשר אחז מהרי"ץ את הכוס והחל מכוון בדבקות, אירע הדבר. תקרת הארמון, בדיוק במקום שבו עמד המושל, התפוררה וקרסה באחת על ראשו של המושל. המושל הצליח אמנם למלט נפשו ממוות ברגע האחרון, אבל ראשו שתת דם מהאבנים שנפלו מן התקרה, והוא מיהר להסיק מסקנות, אם כי עדיין לא למד את הלקח במלואו.

"לכו ואמרו למארי צאלח שיקום וילך לביתו", הורה למשרתיו שחשו לעברו, לחבוש את ראשו הפצוע. "אמרו לו, כי ביום ראשון ישוב לכאן, ביום ראשון אחרון את משפטך".

המשרתים מיהרו לעשות כדבריו. הם ניגשו אל דמותו של מהרי"ץ, והודיעו לו בשם המושל כי הוא רשאי ללכת לביתו, וביום ראשון עליו להתייצב בשנית בארמונו של המושל, כי אז יערוך בו המושל משפט.

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shofar for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555
 לוח שנה
 לידיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בנודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

piko netzp & morel hu

"ולקחתם לכם ביום הראשון"

כתב רבינו "בן איש חי" זצ"ל בספרו "אדרת אליהו", שהטעמים על המילים "ולקחתם לכם", הם אזלא גרש, שמשמעם הליכה וגירוש. לומר לך, שהאדם צריך לחפש אחר ארבעת המינים בזריזות רבה, כאילו מגרשים אותו ממקומו ועומדים על גביו ומאייצים בו - לא שילך ברגע האחרון ויקח מכל הבא לידו ויצא חובת המצוה בדוחק ובריעבד, אלא יחזר אחר הידור מצוה בלא לחסוך כל מאמץ.

"ולקחתם לכם ביום הראשון"

כידוע, נוטלים ארבעה מינים, וכוללים אותם יחד בברכת "על נטילת לולב". ומדוע מזכירים בברכה רק את הלולב לבדו? משום שהוא הגבוה והינכר מכולם. ועוד, שאמרו חז"ל שכמו שהתמר יש לו רק לב אחד (גזע אחד), בלי פיצול ענפים), כך ישראל יש להם לב אחד לאביהם שבשמים.

וכתב הרב "אורחות חיים" זצ"ל, שהתורה הקדושה רמזה, שהברכה תהיה על נטילת לולב לבדו. כי "ולקחתם לכם ביום" ראשי תיבות לולב.

"ולקחתם לכם"

כתב רבינו אהרן הלוי ז"ל מברצלונה, בספר החינוך: "ארבעה מינים אלו, דומים לאיברים היקרים שבאדם. שהאתרוג דומה ללב, שהוא משכן השכל, לרמז שיעבוד את הבורא בשכלו. והלולב דומה לשידור, שהיא העיקר שבאדם, ירמז שיעבוד לעבודת ה' את גופו. וההדס דומה לעינים, לרמז שלא יתור אחר עיניו בחג, ביום שמחת לבו, והערבה דומה לשפתים, לרמז שישים רסן בפיו ויכוון דבריו, ויירא מהמים יתברך אף בחג. בעת השמחה".

והרב "שפתיה כהן" זצ"ל כתב, שמשום כך נאמר "ולקחתם לכם", כלומר קחו את עצמכם לעבודת הבורא, שכן ארבעת המינים מרמזים על האדם עצמו.

"ולקחתם לכם ביום הראשון"

חז"ל דרשו: "ביום הראשון - ראשון לחשבון עוונות". ותמוה, וכי מיום הכיפורים ועד לחג הסוכות לא היה רגע אחד של בטלה, דיבור אחד שאינו הגון, לא נעברה חליה כל עבירה? ואם אמנם היו הימים קודש להתעלות ולהכנה לחג, מדוע דווקא בחג הקדוש ייעשו חטאים ועוונות?

ופירש הרב "קדושת לוי" זצ"ל: כידוע, בתשובה מיראה וזדונות נעשות כשגגות, ובתשובה מאהבה נעשות זדונות כזכויות. מתחילת חודש אלול החל תהליך של תשובה מיראה, מפורד יום הדין.

אשר בו "מלאכים יחפזו, וחיל ורעדה יאחזו, ויאמרו הנה יום הדין, לפקוד על כל צבא מרום בדין, כי לא יזכו בעיניך בדין" - ומה יאמרו בני האדם קרוצי חומר, והתשובה הגיע לשיא בחרדת תקיעת השופר, והעפילה לגבהים ברעדת יום הכיפורים. כאמור, בתשובה מיראה הזדונות נחשבות כשגגות, ואנו מבקשים שהקב"ה ישלך במצולות ים כל חטאתינו, ולא יסתכל גם אל אותן שגגות, יתעלם מהן ולא יפקדן. ברם, בסוכות מגיע "זמן שמחנתנו". זהו חג האסיף, בו אנו מודים ומהללים לה' על הזכיה בדין, ועל כל הטובות אשר גמלנו. למול אותן טובות חשים אנו בושה על התנהגותנו וכפיות טובתנו, ושבים בתשובה מאהבה. ובתשובה מאהבה, כאמור, הזדונות נחשבות לזכויות. לפיכך, מבקשים אנו שישלחו אותם ממצולות ים, ויסיפו אותם למנין זכויותינו. לכן זהו "ראשון לחשבון עוונות"...

"פרי עץ הדר וכפות תמרים"

רבינו בחיי זצ"ל כתב ברמז ארבעת המינים, שהם רומזים לתשובה ולשכרה. ערבי נחל רומזים לענה שנמשלה למים המניחים מקום גבוה ובוחרים במקום הנמוך. ההדס שיש בו מרירות וריח טוב רומז לך שבעל התשובה ממעט את הנאותיו ומרבה במצוות. כתוצאה מכך, הריהו זוכה לשכר בעולם הזה ולעולם הבא. הלולב שהוא גבוה ועליו חופים אלו את אלו, רומז לשכר הנצחי שיש בו מדרגות זו למעלה מזו. והאתרוג ש"דר באילן משנה לשנה" רומז לשכר העולם הזה, מהמצוות שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה.

לפיכך, נטילים שלשת המינים בימין, שכן המצוות ושכר העולם הבא הם העיקר. והאתרוג ניטל בשמאל, כי אין לעשות את העולם הזה לעיקר. ככתוב "אורך ימים בימינה, ובשמאלה עושר וכבוד".

"הרוזמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנטלת"

מדוע נמשלה מלכות בית דוד לסוכה, ולא לבית קבוע? בית שנופל - אף אם ייבנה מחדש, לעולם לא יהיה בקודמו. סוכה - אפשר להחזירה למצבה האידיאלי הקודם.

ליל חמשה עשר

דיני שותפות עם גוי או יהודי מחלל שבת בעסק העובד

בשבת

ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

עשיית תנאי עם שותף גוי העובד בשבת

וצריך שיעשו התנאי ביניהם בשעה שעושים השותפות, אבל אם כבר עשו השותפות ביניהם, ורק לאחר מכן רוצים לעשות תנאי, אפילו אם אומר לו היהודי בפירוש שמקנה לו הרווחים של יום השבת, ושאינן הגוי עושה המלאכה בשבת בשליחותו, אין הדבר מועיל. (וצריך שיבטלו השותפות לגמרי, ולאחר מכן יחזרו ויעשו השותפות ביניהם על פי התנאי האמור, וכמו שיבואר להלן).

ב. בדין האמור לעיל שיש להקל לעשות שותפות עם הגוי כל שהתנו ביניהם מתחלה שיהיו הרווחים של יום שבת לגוי לבדו, היינו אפילו כשאין הגוי שותף עם היהודי בחלקים שוים, ואפילו אם יש לו מספר מועט של אחוזים בעסק יש להקל (ג). [ופשוט שדוקא לגבי עצם השותפות מועיל הדבר שיהיה הגוי שותף בחלק קטן ביותר, אבל לגבי עבודת יום השבת, בודאי שצריך שיתנה עם הגוי בשטר שיהיו כל הרווחים של שבתות וימים טובים לגוי לבדו, ואם מחשבים לפי מספר ימים בחו"ל היינו מעט יותר משמונה עשר אחוזים].

נוסח וצורת התנאי עם השותף הגוי

ג. בדין האמור לעיל שאם התנו היהודי והגוי ביניהם מתחלה מותר, היינו אפילו אם לא אמר היהודי לגוי בפירוש שאין לו חלק בשותפות ביום השבת, אלא רק התנה עם הגוי בשעה שהתחילו השותפות שיהיה חלק יום השבת לגוי לבדו, והרי זה כאילו אמר בפירוש שאין לו חלק בעסק ביום השבת. וכן אין צריך לומר לגוי בפירוש שחלק יום השבת יהיה שלו "בין אם יהיו הרווחים מעט ובין אם יהיו הרבה", וכל שקבעו ביניהם שיהיו הרווחים ממלאכת יום השבת לגוי לבדו יש להקל.

וגם אין צריך שיעבוד היהודי ביום קבוע בימות החול כנגד יום השבת, כגון בכל יום ראשון, ודי בכך שיעבוד במשך יום אחד בכל שבוע כנגד עבודת הגוי בשבת.

ומכל מקום אם אין היהודי מקיים את התנאי הנ"ל, ואינו עובד ביום אחד מימות החול כנגד עבודת הגוי בשבת, או אפילו אם עובד יום אחד בימות החול כנגד עבודת הגוי בשבת, אלא שאינו עובד אלא מעט לצאת ידי חובה, ואין עבודתו באותו יום דומה לעבודת הגוי בשבת כלל, אין להקל, שהרי הוא מקבל חלק מהרווחים שהרויח הגוי בעבודת יום השבת, ויש בזה משום איסור שכר שבת.

ליל חמשה עשר

"שמחה כל השנה"

בשנת תרע"ט לא היה אפשר להשיג אתרוגים ברוסיה. אלה היו ימי התהפוכות שלאחר מלחמת העולם הראשונה והגבולות היו סגורים. רק לארמו"ד רבי שלום בער שניאורסון. שהתגורר אז ברוסטוב, היה אתרוג. מובן שכל אנשי העיר באו לברך על אתרוגו של הרבי.

בחול המועד החלו להגיע המוני יהודים מעיירות הסביבה כדי לברך על האתרוג. חסיד אחד נסע מאות קילומטרים. בהתרגשות נכנס פנימה וכחולם אהז באתרוג. כשסיים לברך על הלולב, אמר החסיד בשמחה ובסיפוק: אה תודה לאל.

אמר אז הרבי: ייתן ה' שהשמחה של מצווה תאיר בכל השנה.